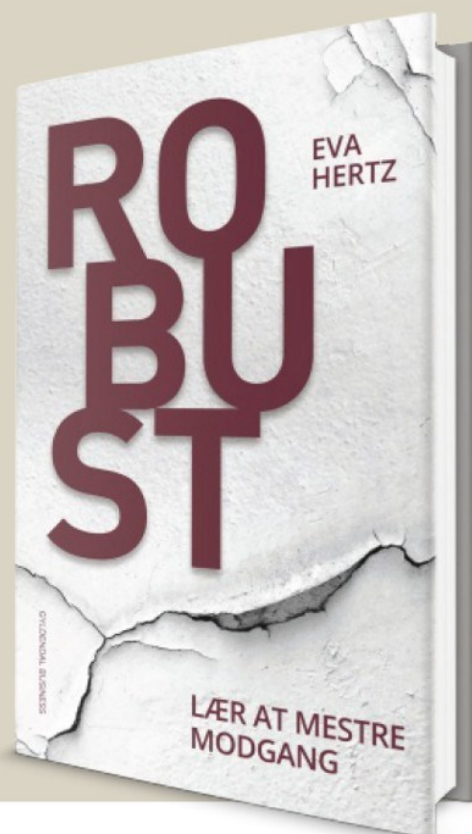

BOGREOLEN

Stop tyven!

Tidens krav om robusthed stjæler medarbejdernes sindsro, overskud og modstandskraft. Det hævder en ny bog, som vil vise os, hvordan vi som individ, arbejdspladser og samfund hindrer robusthedskravet i at gøre ubodelig skade.

Af Thomas Milsted / Foto Thomas Tolstrup

Vi ser i disse år jobannoncer, der som største selvfølgelighed efterlyser robuste og hårdføre medarbejdere. Underforstået medarbejdere, der kan tåle mosten og helst uden brok.

Efter 20 års forfælt indsats mod de psykiske konsekvenser af det moderne arbejdsliv i form af stress, angst og depression er håndklædet kastet i ringen. Mange arbejdspladser ser sig ikke længere i stand til at beskytte deres medarbejdere effektivt, samtidig med at høje vækst- og produktionsmål skal indfries. Styringsmekanismer i måden at organisere arbejdet anstændigt på er erstattet af mekanismer, der lægger ansvaret for medarbejdernes ve og vel over på individet selv. Lederne har gjort, hvad de kunne – nu må medarbejderne lære at leve med lugten i bageriet, ellers må de smutte.

Emnet vil nu også ramme forlagene, der de næste år vil tæppebombe landet med bøger om robusthed, og hvordan individet lærer at mestre belastende vilkår.

Eva Hertz har mere end 25 års erfaring som psykolog og er ekstern lektor i positiv psykologi ved Aarhus Universitet. Det er den erfaring, hun deler rundhåndet ud af i sin nye bog: 'Robust – Lær at mestre modgang'.

At søge efter en bogs mening er ikke nødvendigvis det samme som at spørge efter forfatterens intention, men man kan

aldrig læse en forfatter uden også at være opmærksom på den tid, der skrives i. I sit valg af Bo Netterstrøms forord gør Eva Hertz det klart, at begrebet robusthed ikke må bruges i den forkerte sags tjeneste. Som Bo Netterstrøm her peger på, viser forskningen, at et godt psykisk arbejdsmiljø betyder øget produktivitet og glade medarbejdere. Så det er her, der skal sættes ind, i stedet for at fokusere på den enkelte medarbejders robusthed.

OM FORFATTEREN EVA HERTZ

Cand.psych., ph.d. og direktør i Center for Mental Robusthed. Hun har 25 års erfaring som psykolog, underviser og oplægsholder og er ekstern lektor i positiv psykologi ved Aarhus Universitet. Hun har udviklet programmet Mental Robusthedstræning (MRT), som hun også underviser i.

Men jeg kan ikke gennemskue Eva Hertz' intention. For på den ene side mindes vi hele tiden om, at begrebet robusthed ikke må misbruges, så medarbejderne trænes i at håndtere uanstændige og urimelige vilkår. Eva Hertz går endda så vidt som at ville stoppe tyven, som i dette tilfælde har stjålet vores medfødte sindsro, overskud og modstandskraft. På den anden side er Eva Hertz et produkt af den positive psykologi, som har det lidt anstrengt med at indbefatte menneskelivets negative sider. Alt ville med kognitive bestræbelser kunne reduceres til et pyt eller kunne frembringe et positivt syn på selv den mest belastende struktur.

En velunderbygget bog

Når det er sagt, og vi lige for en stund trækker min ovenstående bekymring ud af ligningen, sidder man dog tilbage med

en rigtig god bog. Og ikke mindst en bog, der kommer hele vejen rundt. Det bliver ikke bare helt klart, hvad robusthed er, men også hvad resiliens er. En vigtig pointe, da de to begreber ofte blandes sammen.

Bogen er enkel at gå til og med en læsbarhed, der ikke kræver en ph.d. Med udgangspunkt i en metamodel – altså en model for modeller om robusthed – introduceres vi for de fem faktorer, som, Eva Hertz tænker, har betydning for udviklingen af robusthed.

Den første er tænkning og problemløsning. Det handler overordnet om, hvordan vi analyserer verden omkring os, herunder perspektiverer de hændelser, vi oplever, så de ikke overfortolkes og dermed risikerer at få negative konsekvenser.

Den næste er positive følelser. Ifølge Eva Hertz er vi i højere grad udstyret med et såkaldt 'negativitetsbias' – vi husker negative oplevelser længere end de positive. Evnen til at få de positive følelser frem og de negative i baggrunden skulle også være med til at give et mere retvisende billede af omverden.

Den tredje er positive relationer og positiv kommunikation. Betydningen af omsorg og støtte fra nære relationer er nok den robusthedsfaktor, der er bedst belyst i forskningen. Ja, det kan lyde helt banalt, men et barn vokser, når man taler og støtter det kærligt.

Dernæst følger selvregulering. I sin enkelhed handler det om at kunne passe på sig selv og tage ansvar for sine behov. Det kunne være for at sove, spise og slappe af. Videre er selvregulering også kendetegnet ved, at man til en vis grænse kan styre og kontrollere sine følelser, blandt andet ved at udsætte sine behov.

Endelig er det styrker. Inden for den positive psykologi opfattes styrker som en forud eksisterende evne, der dybest set skal kunne få mennesker til at fungere, så de kan præstere, udvikle sig og nå deres mål.

Det er disse fem robusthedsfaktorer, som er bogens egentlige omdrejningspunkt med teorier og ikke mindst en masse øvelser.

Eva Hertz ser store lighedstræk mellem danske soldaters kampzoner og danske arbejdspladser. Hun mener, at mange medarbejdere dagligt befinder sig i et krydspres meget lig soldatens. Det er en stærk og modig sammenligning.

Som jeg læser hendes bog, er det at udvikle robusthed kun en del af svaret. Hendes konklusion på de udfordringer, vi står med i dag, kan kun løses ved at stoppe op og ændre retning. Væk fra kun at tænke i økonomiske rationaler og hen til mere tid og overskud til stærke, meningsfulde sociale fællesskaber. ■

'Robust - Lær at mestre modgang'
Af Eva Hertz, Gyldendal Business.

OM ANMELDEREN

Thomas Milsted er forfatter, skribent og foredragsholder. Han har i over 20 år arbejdet med stress, trivsel samt positive og negative konsekvenser af det sociale og organisatoriske arbejdsmiljø.

'Kræmmerskole' fylder rundt

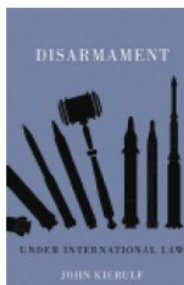
For 100 år siden indbød den nyoprettede Handelshøjskole i København en række yngre handelsmænd til de første forelæsninger. Fra sin spæde start befandt skolen sig i et krydspres i kampen for anerkendelse. På den ene side blev den af økonomerne på Københavns Universitet anset

for at være en kræmmerskole. På den anden side mente et kritisk erhvervsliv, at uddannelserne var teoretiske og verdensfjerne.

Det kan synes længe siden i dag, hvor CBS, Copenhagen Business School, er et internationalt anerkendt universitet med 22.800 studerende og undervisning i bl.a. filosofi, historie, politologi og sprog.

Bogens forfattere er dykket ned i arkiverne hos både CBS og FUHU (den tidligere Forening til Unge Handelsmænds Uddannelse) for at skildre CBS' historie, der ikke kun handler om skolens udvikling og fremkomsten af erhvervsøkonomien som videnskab, men også om de forandringer i erhvervsliv og samfund, som gennem 100 år har ændret behovene for økonomiske og ledelsesmæssige kompetencer. ■

'CBS gennem 100 år'
Af Anders Ravn Sørensen og Kurt Jacobsen, Gads Forlag.

Atomtruslen i 2017

Det stadig mere anstrengte forhold mellem USA/Nato og Rusland har sparket nyt liv i debatten om anvendelsen af atomvåben. Jurist John Kierulf udgav for tre år siden 'Nedrustning – i et folkeretligt perspektiv'. I en ny engelsksproget udgave har han opdateret og udvidet sin oprindelige bog med afsnit om bl.a. styrkelse af nuklear sikkerhed

og den humanitære virkning af anvendelse af atomvåben.

Læseren får en kommenteret gennemgang af de vigtigste folkeretlige regler i traktater, konventioner og andre internationale aftaler om nedrustning, våbenkontrol og ikke-spredning af både konventionelle våben og masseødelæggelsesvåben. I det sidste afsnit skildres de alvorligste atomvåben-ulykker, og forfatteren argumenterer for nødvendigheden af nedrustning og på længere sigt afskaffelse af alle atomvåben.

Bogen er holdt i et sprog, der gør den tilgængelig for ikke kun eksperter på området, men også den alment interesserede læser, der gerne vil have indsigt i de aktuelle nedrustnings-problematikker. ■

'Disarmament - under International Law'
Af John Kierulf, Djøf Forlag.